

R.K. Kerk Sint Lambertus
Engelen

Relikwiefoto's met beschrijving
en
biografieën der Heiligen

Voorwoord.

We leven in een beeldcultuur. De beeldmedia, zoals televisie en internet bepalen voor een groot deel onze kennis van wat er in de wereld gebeurt. Lessen op scholen worden ingevuld met powerpoint-presentaties en youtube filmpjes.

Beelden zijn echter niet alleen van deze tijd. In de vroegchristelijke cultuur werden kerken gebouwd boven graven van martelaren en om dat zichtbaar te maken en in beeld te brengen, plaatste men op of in het altaar vaak een overblijfsel van zo'n martelaar, een relikwie.

Zo gebeurde dat ook in middeleeuwen, toen er een ware wildgroei aan relikwieën ontstond. Later, in de negentiende eeuw, werd het gebruik teruggebracht tot een verering van de heilige waarvan een relikwie aanwezig was. Zo werden er bij de bouw van de Waterstaatskerk in 1830 verschillende relikwieën ter verering naar Engelen gebracht.

Deze schat aan relikwieën van onze Sint Lambertuskerk is lange tijd niet zichtbaar geweest. De heemkundekring "Angrisa" heeft er de afgelopen jaren veel aan gedaan om ze weer in beeld te brengen. Ze zijn schoongemaakt en opgepoetst; gefotografeerd en beschreven.

Het geheel van deze ruim twintig relikwieën is de basis van een mooie tentoonstelling en de uitgave van dit boek waarin de relikwieën mooi bij elkaar staan en de daaraan toegevoegde levensbeschrijvingen van de verschillende heiligen het belang van de relikwie aangeven.

Zo zijn er, voor mij toch speciaal, twee relikwieën van de heilige Norbertus, de stichter van de orde der Norbertijnen. Maar ook die van de Martelaren van Gorkum en van het Heilig Kruis mogen er zijn.

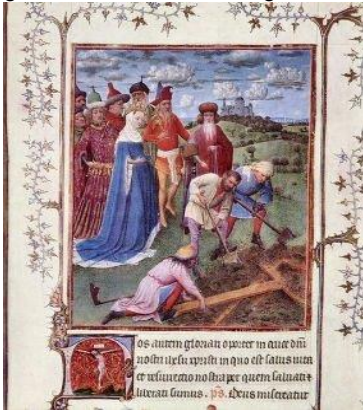
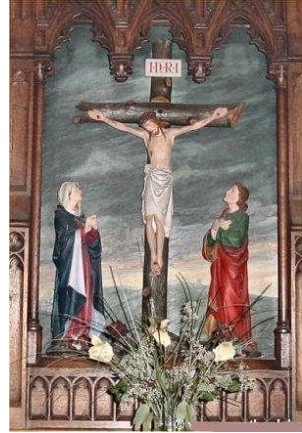
Evenals de relikwie van de heilige Blasius die voor Engelen van grote betekenis was. Met name door de in 1888, rond deze heilige opgerichte Broederschap die uit het gehele land zoveel belangstelling trok dat er jaarlijks druk bezochte Blasius bedevaarten werden georganiseerd.

In onze beeldcultuur kunnen deze relikwieën een zichtbaar teken zijn van de mensen die voor ons geleefd hebben; mensen die geheiligd zijn. Grote namen op het gebied van religieus leven en christelijke barmhartigheid. Moge deze tentoonstelling en dit boek ons niet alleen doen terugkijken naar wat ooit was, maar ook naar voren doen kijken naar de manier waarop wij als christenen kunnen leven en geloven, in navolging van al die heiligen, in navolging van Christus.

Pastor Fons Boom o.praem

Het Heilig Kruis

Daar met zekerheid werd vastgesteld dat Jezus van Nazareth aan het kruis is gestorven staat daarbij het later gevonden houten kruis in de christelijke kerken centraal als religieus symbool. Oorspronkelijk was het kruis een oosters martelwerktuig met de dood als gevolg, afkomstig van de Carthagers, wat later werd overgenomen door de Romeinen. Hoewel dit martelwerktuig in twee uitvoeringen bekend is, wordt algemeen aangenomen dat Jezus is gestorven aan het kruis met horizontale dwarsbalk, zoals dit meestal wordt afgebeeld. Historici zijn nochtans van mening dat men een T-vormig kruis gebruikten, dus met een dwarsbalk bovenop een verticale paal. Ruim 300 jaar na de kruisiging van Jezus was het Helena, de in 313 tot het Christendom bekeerde moeder van Keizer Constantijn de Grote, die de resten van het houten kruis heeft gevonden op een van haar reizen door Palestina.

Constantinopel en in 1492 naar het

(schilderij J. van Eyck)

Vaticaan in Rome. Met deze vondsten was de Kerk enige bijzondere relieken rijker geworden, waarvan het gevonden kruishout een van de meest begeerde en dus kostbare relieken was. Vele kerken en kloosters, zoals ook de Lambertuskerk van Engelen, wenste een stukje van dit Ware Kruis in hun bezit te hebben. Reden voor Rome om het kruishout in vele partikels te splitsen en elk van een certificaat van echtheid te voorzien. Daar, door de meerdere in omloop zijnde verhalen het bovenstaande geen zekerheid biedt omtrent de geschiedenis van het Kruis, kon wel worden vastgesteld dat Helena omstreeks het jaar 325 inderdaad een rondreis maakte door het Heilig land.

De legende verhaalt dat Helena in een grot in de nabijheid van Jeruzalem drie kruisen zou hebben gevonden, waarvan men echter niet wist of een der kruisen ook daadwerkelijk het kruis was waaraan Jezus was gestorven. In de kerkgeschiedenis lezen we daarover dat één van de adellijke vrouwen uit de stad die op sterven lag daarom naar de vindplaats werd gebracht en daar vervolgens het eerste en tweede kruis over de stervende zou zijn neergelegd, zonder dat er iets gebeurde. Echter toen het derde kruis over de vrouw werd gelegd, zou zij haar ogen hebben opgeslagen en bleek ze weer gezond te zijn. Hieruit werd vastgesteld dat dit het "Ware Kruis" moest zijn. Daarnaast zou Helena op deze plek ook de spijkers en de lans waarmee het hart Jezus werd doorboord alsmede de doornen van de doornenkroon hebben gevonden. Het kruishout zou via Constantinopel naar Rome zijn gebracht en daar in de Heilige Kruiskerk worden bewaard. Ook een doorn van de doornenkroon ging daarheen en wordt als relieken in de San Croie **Vinding v.h. Heilig Kruis door Keizerin moeder Helena** naar

Relikwie van de Heilige Blasius

*Certificaat van Echtheid H. Blasius relikwie
27 oktober 1887*

Korte relikwie beschrijving :

Inhoud: *stukje gebeente op een versierd geel decor*

Reliekschrijn : *een koperen theca gevat in een ronde zilveren frame, versierd met bladmotieven en druiventrossen*

Tekst: *(naast het botpartikel) "S. Blasil Ep Marti"*

Heilige Blasius

Over deze heilige, ook wel Blasius van Sebaste genoemd is in de Rooms Katholieke kerk niet zo heel veel bekend anders dan door latere legenden Blasius zou zijn geboren vermoedelijk in Armenië in de tweede helft van de derde eeuw .

Hij werd Bisschop van de Armeense stad Sebaste, waar hij in het jaar 316 de marteldood zou zijn gestorven . Blasius is vooral bekend als de beschermheilige van hen die lijden aan keelaandoeningen.

De cultus rond deze heilige nam een hoge vlucht in de elfde en twaalfde eeuw.

Binnen de katholieke kerk wordt in veel parochies op de naamdag van deze Heilige (3 februari) de Blasiuszegen gegeven, waarbij de priester twee kaarsen kruislings voor iemands keel houdt.

Op 15 november 1887 werd op initiatief van Pastoor Asseler en met toestemming van bisschop Godschalkx en met goedkeuring van Paus Leo XIII in Engelen de broederschap van de H. Blasius opgericht en verkreeg de parochie tevens een reliek van deze Heilige.

De broederschap verwierf grote bekendheid en telde leden vanuit het gehele land, waardoor Engelen tot een waar bedevaartsoord uitgroeide en men jaarlijks (naast de Blasiuszegen van 3 februari) in de maand mei een Blasius processie organiseerde en waar de bedevaartgangers tevens gewijd Blasiuswater tegen keelziekten, uitslag en andere kwalen, kregen uitgereikt.

In de jaren '50 van de vorige eeuw liep de belangstelling voor deze traditie echter sterk terug, waardoor in 1960 de jaarlijkse processie werd afgeschaft en men zich in 1965 genoodzaakt zag de broederschap op te heffen, waardoor er een einde kwam aan deze bijzondere Blasiusverering in Engelen.

Processievaandel Heilige Blasius

Biografieën

& overige teksten :

Albé van Heyst

Relikwie & certificaat foto's :

Bas Sluijs & Frans Lucas

Vertaling certificaten :

Wilton Desmense

Lay-out :

Albé van Heyst

Met speciale dank aan pastor Fons Boom en het kerkbestuur van de Parochie van de Heilige Lambertus voor hun bereidwillige medewerking bij de totstandkoming van dit boekje

Uitgave: "Angrisa" Heemkundekring Engelen sept. 2010